

Kommentar

Økologi i u-lande giver højere udbytte

Undersøgelser viser, at økologi kan øge fødevarereproduktionen betydeligt i i u-landene. Påstanden om, at mere kunstgødning, pesticider og GMO er løsningen på fødevarerkrisen, er baseret på manglende indsigt

FØDEVAREKRISE
af Henrik Platz og Mette Vaarst

Der er efterhånden lavet en lang række omfattende internationale undersøgelser, som sammenligner udbytterne fra økologisk og ikke-

økologisk landbrug både i såkaldte i-lande og u-lande. Undersøgelserne viser, at udbytterne falder 0-20 procent ved overgangen til økologisk produktion i i-landene, men det stiger i u-landene. Nogle undersøgelser viser, at i u-landene er udbyttet godt 20 procent højere i det økologiske landbrug sammenlignet med det konventionelle. Ifølge andre undersøgelser fordobles eller tredobles udbyttet i forhold til den traditionelle dyrkning i området.

Ingen magi indblandet

Den væsentligste grund til de højere udbytter er, at de økologiske dyrkningsmetoder ikke er 'traditionelt landbrug' i u-landene. Økologi er en avanceret og videnstung dyrkningsform, hvor man be-

vidst begrænser jorderosion, tilfører jorden frugtbarhed ved at øge humus-indholdet og arbejder med naturen ved at anvende et alsidigt sædskifte.

Valget af lokale afgrøder og lokale dyr i u-lande er mere fornuftigt end import af sorter og racer, fordi de lokale planter er gradvist tilpasset til de lokale forhold. Så hvis der er viden, vand og struktur nok omkring dem, kan de give rimelige udbytter, samtidig med at bønderne selv kan tage frø af de lokale planter - i modsætning til GMO-afgrøder, hvor selv de fattigste bønder er tvunget til at købe såsæd. Fordelene ved lokale husdyracer er, at de ofte er mere robuste i forhold til de væsentlige sygdomme i et område, f.eks som flåtbårne sygdomme i Afrika.

Udover et mere produktivt landbrug viser økologisk landbrug i u-lande sig også at have en lang række andre fordele. Omlægningen til økologi påvirker familiemønstre og lokalsamfund positivt, fordi det er en stor fordel at arbejde sammen om den økologiske produktion. Økologisk landbrug er også fri for de risici, som er knyttet til håndteringen af giftstoffer - det er ikke en uvæsentlig faktor i u-lande, hvor brugen af pesticider ofte foregår uden beskyttelse og brug af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger for mennesker og miljø, så fugle, dyr, mennesker lider eller dør og grundvandet belastes.

En helt klar fordel for miljøet er, at en mangfoldig produktion i et lokalområde betyder minimal afhængighed

af transport. Dertil kommer, at fattige bønder udover at producere fødevarer til sig selv og hjemmemarkedet, også i nogle tilfælde kan producere nogle varer til eksport på deres små familielandbrug.

Taberne er agro-kemien

Hvem er så tabere ved overgangen til økologi i u-landene?

Det er vel kun de firmaer, som producerer kemisk gødning, pesticider og GMO. Men har vi råd til at fremme en kemisk baseret landbrugsform i u-landene, der ifølge forskningsundersøgelserne både er dyrere, giver lavere udbytter og bidrager til en ufrugtbar jordbund og forurening på lang sigt, og samtidig er med til at gøre de fattige bønder afhængige af de

store agrokemiske firmaer - blot for at tilgodesee nogle vestlige firmaers økonomiske interesser?

Kilder:

- 'Can Organic Farming Feed Us All?', Brian Halweil, World Watch Institute 2006
- Global Development of Organic Agriculture: Challenges and Promises, N.Halberg m.fl., CABI Publishing 2006
- Organic agriculture and the global food supply, C.Badgley m.fl., Renewable Agriculture and Food Systems, Cambridge University Press 2007
- Organic Agriculture and Food Security, FAO 2007

Henrik Platz er cand.merc., og Mette Vaarst er cand.med.vet, Ph.D.